

Elipsa a zeugma

Jan Martikán (325587)

Elipsa

(výpustka, nevyjádření)

- odchylka větné stavby
- není brána jako chyba
- vynechání slova, které patří do větného schématu
- věta s elipsou – věta neúplná, eliptická

Elipsa

(výpustka, nevyjádření)

- vynecháváme slova, která jsou všeobecně známá nebo vyplývají z kontextu
- elipsa nebrání srozumitelnosti
- užívána hlavně v hovorovém jazyku
- v uměleckém stylu prostředek dramatickosti a expresivnosti

Elipsa

(výpustka, nevyjádření)

- Příklady elipsy:
 - Vlák přijede v deset patnáct.
 - Musím brzo domů.
 - Seděl, hlavu skloněnou.
 - Nevím, co dřív.
 - Zítřa musím do Prahy.

Elipsa

(výpustka, nevyjádření)

- Příklady elipsy:
 - Vlak přijede v deset (*hodin*) patnáct (*minut*).
 - Musím (*jít*) brzo domů.
 - Seděl, hlavu skloněnou. (*maje*)
 - Nevím, co (*mám dělat*) dřív.
 - Zítra musím (*jet*) do Prahy.

Zeugma

(nedbání, zanedbání dvojí vazby)

- odchylka větné stavby
- považována za chybu
- dva větné členy spojeny společnou vazbou, ač každý z nich vyžaduje jinou vazbu

Zeugma

(nedbání, zanedbání dvojí vazby)

- spřežení vazeb vzniká mechanickým spojením jednoho pádu se dvěma slovesy, která mají odlišnou vazbu
- sloveso má několik předmětů, ale syntakticky se váže jen k jednomu
- chybné hromadění větných členů závislých na jediném členu řídicím

Zeugma

(nedbání, zanedbání dvojí vazby)

- Příklady:
 - Ničení a šlapání po trávníku se zakazuje.
 - Udržujte čistotu uvnitř i před budovou.
 - Vinou poruchy hlasovacího zařízení byli někteří poslanci pro i proti návrhu.

Zeugma

(nedbání, zanedbání dvojí vazby)

- Příklady:
 - Ničení a šlapání po trávníku se zakazuje. (*Ničit koho co, ale šlapat po kom, po čem*)
 - Udržujte čistotu uvnitř i před budovou. (*Udržujte čistotu uvnitř budovy i před budovou*)
 - Vinou poruchy hlasovacího zařízení byli někteří poslanci pro i proti návrhu. (*Poslanci byli pro návrh i proti návrhu*)

Děkuji za pozornost.